

Update Pilots Veilig Fietsen naar School stand van zaken per december 2020

Onder de vlag 'Veilig fietsen naar school' hebben de F10, de TourdeForce en het Ministerie van IenW in samenwerking met ANWB, Fietsersbond, TeamAlert en VVN zes opschaalbare pilots ontworpen waar 15 (F10) gemeenten mee aan de slag gaan. Onderstaand de stand van zaken per pilot.

Schoolstraten

Acht gemeenten werken aan de realisatie van een Schoolstraat. Alle gemeenten zijn inmiddels gestart met de voorbereiding, de meeste gemeenten hebben de pilot reeds afgerond, een enkeling start in het begin van het nieuwe jaar. Wij vinden het mooi om te zien hoe elke Schoolstraat een hele eigen opzet en aanpak heeft en gemeenten onderling contact zoeken om van elkaar te leren en/of samen vraagstukken te tackelen. Daarnaast zijn we positief verrast dat verschillende gemeenten al met opschaling bezig zijn en met meerdere Schoolstraten aan de slag gaan.

Op 27 augustus heeft een bijeenkomst Schoolstraten met alle deelnemende gemeenten plaats gevonden, waarin veel informatie is uitgewisseld. In deze bijeenkomst kwam een belangrijke gemeenschappelijke vraag naar voren **“Hoe kunnen we de de Schoolstraat in de toekomst formaliseren?”** (verkeersbesluiten, bemanning, verkeersborden, een formele status geven). Om op deze vraag antwoord te geven hebben we in overleg met het Ministerie IenW, het CROW en het GNMI de volgende acties in gang gezet;

- 1) In week 49 is er een online enquête naar tien gemeenten uitgestuurd (de acht F10 gemeenten plus Tilburg en Ede) en de GNMI gemeenten over hun ervaringen, knelpunten, oplossingen m.b.t. de regelgeving en handhaving van de Schoolstraat met als doel een inventarisatie te maken van de wijze waarop gemeenten de Schoolstraat hebben vastgelegd ter inspiratie van toekomstige formalisering.
 - 2) Op korte termijn kijken we hoe het reglement verkeersbrigadiers kan worden aangepast en/of worden uitgelegd zodat ook vrijwilligers (ouders, leerkrachten) op basis van dit reglement een rol kunnen spelen bij de regulering van de Schoolstraat, om zo (onnodig) hoge kosten voor professionele verkeersregelaars te omzeilen.
 - 3) In januari overlegt het kern team (Maarten van het Bolscher, Hugo van der Steenhoven en Femke Hulshof) over de instelling van een werkgroep om te onderzoeken of de Schoolstraat opgenomen kan worden in het ASVV.
- Afronding Q2 2021 .

opening schoolstraat Utrecht 9 november 2020

Ieder Kind een Fiets

Vijf gemeenten werken samen met de ANWB aan de pilot Ieder Kind een Fiets. Met deze pilots willen de ANWB en de Tour de Force bereiken dat in deze steden de inzameling van (kinder)fietsen en het opknappen & toedelen daarvan, duurzaam georganiseerd wordt op gemeentelijk niveau zodat het niet blijft bij een eenmalig actie. Op deze manier bereiken we dat kinderen in alle wijken kunnen leren (en blijven) fietsen zodat zij ook later, wanneer ze zelfstandig naar de middelbare school fietsen, ervaren verkeersdeelnemers zijn. Jong geleerd is immers oud gedaan. Den Haag en Zwolle zijn voortvarend gestart. Zo is er een werkplaats in **Zwolle** (Holtenbroek) die momenteel al fietsen opknapt voor kinderen (gekoppeld aan fietsles voor ouders en kinderen) en wordt er gekeken hoe dit uitgebreid kan worden met nog twee werkplaatsen in andere wijken. Bovendien wordt samen met de provincie Overijssel wordt gewerkt aan een uitrol in meer gemeentes.

In den **Den Haag** is de projectleider met veel organisaties (waaronder Biesieklette en Leergeld) in overleg om deze een rol te geven bij het realiseren van het project.

In **Rotterdam** is vlak voor de zomer een externe Projectleider aangesteld die op basis van een uitgewerkt plan aan de slag is gegaan. De aanpak van **Amsterdam** kijkt af van de andere vier steden. Omdat het in Amsterdam beleid is geen kinderfietsen weg te knippen, komen deze dus

ook niet via het depot beschikbaar. Amsterdam overweegt met nieuwe fietsen een keten te starten waarbij de fietsen die een kind ontgroeid is, weer in roulatie worden gebracht. Een alternatieve aanpak en daarom zeer interessant om van te leren. De projectleider van de pilot uit **Tilburg** heeft een voorstel gedaan, dat door de TdeF is gehonoreerd, om buitenlandse voorbeelden op te sporen en te beschrijven. Omdat in het buitenland over het algemeen meer oog is voor duurzaam hergebruik van fietsen, kunnen Nederlandse steden hier van leren. Begin oktober is er een overleg geweest met de deelnemende gemeenten om ervaring en kennis uit te wisselen en de voorgang te bespreken. Dit overleg heeft men als zeer nuttig ervaren en de wens is uitgesproken om in begin 2021 nogmaals een dergelijke bijeenkomst te plannen.
Afronding Q2 2021

Verkeersexamen

Twee gemeenten werken samen met VVN aan de pilot 'verkeersexamen op alle scholen'. In veel gemeenten is het geen vanzelfsprekendheid dat alle kinderen in groep 7 of 8 het verkeersexamen doen. Rotterdam heeft de ambitie uitgesproken om van 40% naar 100% deelnemende scholen te gaan in 2022. Ook Amersfoort wil meer scholen bewegen om mee te doen aan het verkeersexamen. Omdat meer gemeenten hiermee te maken hebben, is besloten een expert sessie te organiseren. Op 29 juni vond de expert sessie 100% verkeersexamen plaats waarbij de vraag; "Hoe kunnen we bereiken dat alle scholen in een gemeente mee gaan doen met het verkeersexamen?" centraal stond. De enthousiaste deelname en bevlogen dialogen onder de 14 professionals die dagelijks met het thema te maken hebben, geeft wel aan dat het vraagstuk leeft. De sessie heeft waardevolle aanbevelingen opgeleverd (verslag is beschikbaar en op te vragen). Rotterdam en Amersfoort werkten dit najaar aan een extra impuls om in 2021 meer scholen mee te laten doen aan het verkeersexamen. Rotterdam heeft hiervoor inmiddels een uitgewerkt plan gemaakt. Ecorys is inmiddels gestart met de eind evaluatie en verslag van deze pilot.
Afronding Q2 2021.

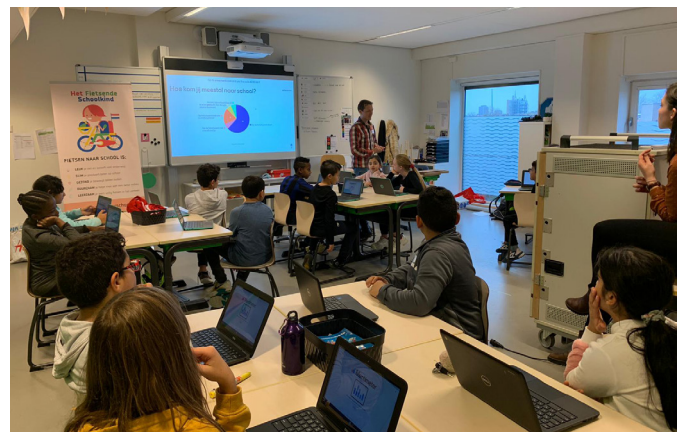
Van 8 Naar 1

Vijf gemeenten werken aan Van 8 naar 1. In samenwerking met Team Alert en VVN wordt de gemeente ondersteund om jongeren veilig van groep 8 naar de middelbare school te begeleiden. Kinderen in groep 8 krijgen een gastles (VVN) gericht op de nieuwe fietsroute naar de middelbare school en de uitdagingen die daarbij komen kijken. In de brugklas krijgen dezelfde leerlingen nogmaals een gastles (Team Alert) om naast de nieuwe route ook onderwerpen te bespreken

zoals: fietsen in een groep, afleiding en groepsdruk. De ouders worden betrokken in groep 8 en in de zomervakantie bij het oefenen van de route. In verband met de sluiting van de basisscholen was het zeer lastig om nog voor de zomervakantie een gastles in groep 8 te organiseren. De deelname aan de gastles in groep 8 was dan ook heel laag, ondanks de grote inspanning voor wat betreft het werven van scholen en het omzetten van het lesmateriaal naar een digitale les. Ook VO scholen waren slecht bereikbaar en staan ook nu nog steeds slechts mondjesmaat externen toe voor gastlessen in school. Samen met VVN, Team Alert en Ecorys hebben wij gekeken naar oorzaken, maar ook naar oplossingen om alsnog voldoende te leren van de pilot. Zo hebben we ondermeer op een aantal VO scholen brugklasleerlingen geïnterviewd over hun fietservaringen naar de middelbare school en de wijze waarop ze zich daar (samen met ouders) in groep 8 op voorbereid hebben. Samen met Ecorys, Team Alert en VVN werken we aan een evaluatie op basis van het ingezamelde materiaal en verwachten voldoende learnings uit deze pilot te halen.
Pilots afgerond, M&E afronding Q1 2021.

Veilige Schoolroutes

Zes gemeenten werken samen met de Fietsersbond aan Veilige Schoolroutes. Deze pilot heeft als doelstelling dat kinderen in de gemeente zoveel mogelijk op de fiets naar school gaan. Echter, veel ouders vinden het onveilig en zien beren op de weg. Door voor kinderen een veilige schoolroute te creëren wordt het makkelijker om zelfstandig naar school te fietsen. Kinderen en ouders worden nadrukkelijk betrokken. Mede door de Coronacrisis is vertraging in het werven van de scholen ontstaan. Inmiddels is het gelukt om in vier steden een school te werven, Leiden, Eindhoven, Houten en Groningen. In twee steden heeft de pilot inmiddels plaats gevonden (Leiden en Groningen). In de andere vier steden zal de pilot (in principe) het eerste kwartaal van 2021 plaatsvinden. Een en ander nog onder voorbehoud van corona maatregelen op scholen. Afronding Q2 2021

Workshop Veilige Schoolroutes op basisschool de Singel in Leiden.

Social Deal

Tot slot hebben twee gemeenten, Amsterdam en Maassluis deelgenomen aan de Team Alert pilot Social Deal. Via Social media werden jongeren bewust gemaakt van veilig gedrag (bijvoorbeeld MONO) met als uiteindelijk doel online een belofte te maken dat ze zich veiliger zullen gaan gedragen in het verkeer, de 'social deal'. Het project richt zich op de doelgroep 12 t/m 15 jaar (kwetsbare verkeersdeelnemers) en 16 t/m 24 jaar (afleiding in het verkeer). Beide pilots zijn afgerond. Ecorys werkt aan de M&E rapportage van deze pilot. Afronding Q1 2021.

Monitoring en Evaluatie

Naast het directe effect wat deze pilots willen bereiken op een betere verkeersveiligheid rond de scholen en meer fietsende kinderen naar school, willen de F10, de TourdeForce en het Ministerie van I&W leren van deze pilots; welke maatregelen werken goed, welk minder,

kunnen de pilots ook (en onder welke voorwaarden) in andere gemeenten en bij andere scholen worden uitgevoerd. Het Ministerie heeft adviesbureau Ecorys geselecteerd om de monitoring en evaluatie van alle pilots ter hand te nemen. Inmiddels is Ecorys vol aan de slag, zijn ze betrokken bij de bijeenkomsten die we voor diverse pilots hebben georganiseerd en hebben ze per pilot een monitoringsplan gemaakt. Inmiddels is er ook al belangstelling voor de pilots bij andere gemeenten en provincies. Zo zijn ook Ede en Tilburg bezig met een Schoolstraat en is er overleg met de provincies Noord-Brabant en Overijssel om de pilots aan te bieden aan overige gemeenten in die provincies. Ook heeft de Fietsersbond het project Veilige schoolroutes in haar aanbod voor 2021 opgenomen en past de ANWB de werkwijze die door de pilot 'Ieder kind een fiets' ontwikkeld is, toe bij andere gemeenten.

Meer informatie? Neem contact op:

Hugo van der Steenhoven
hugo@hugocycling.nl
06-51074257

Femke Hulshof
femke@mestudio.info
06-42334424

Een initiatief van:

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

OVERZICHT DEELNEMENDE GEMEENTEN PER PILOT

Ieder Kind een Fiets - ANWB

Amsterdam
Den-Haag
Rotterdam
Tilburg
Zwolle

Veilige Schoolroutes - Fietsersbond

Eindhoven
Groningen
's Hertogenbosch
Houten
Leiden
Nijmegen

Van 8 Naar 1 - VVN & Team Alert

Amersfoort
Apeldoorn
Eindhoven
Maassluis
Tilburg

Schoolstraten - Fietsersbond

Amsterdam
Den-Haag
Groningen
's Hertogenbosch
Nijmegen
Rotterdam
Utrecht
Zwolle

Verkeersexamen - VVN

Amersfoort
Rotterdam

Social Deal - Team Alert

Amsterdam
Maassluis